

Grønlielva kraftverk: Kommentar til innkomne høringsuttalelser til søknad om utsatt byggefrist

Det vises til vår søknad om utsatt byggefrist for Grønlielva kraftverk datert 22.03.2022 og NVEs avgrensede høring med referanse 200707230-67.

De respektive høringsuttalelser fra Nærøysund kommune, Statsforvalteren i Trøndelag og Voengelh-Njaarke reinbeitedistrikt representert ved Dalan advokatfirma er kommentert under.

Kommentar til høringsuttalelse fra Nærøysund kommune

Nærøysund kommune har ingen særskilte merknader til søknaden om utsatt byggefrist for Grønlielva kraftverk, men ber om at det under byggeperioden tilstrebes minst mulig påvirkning av allmenhetens tilgang til friluftsområdet.

Vi takker kommunen for vedvarende positiv innstilling til prosjektet. Gitt prosjektets beliggenhet og begrensede omfang vil allmenhetens tilgang til friluftsområder i liten grad vil bli påvirket i byggeperioden. Det vil bli sørget for god merking og sikring av anleggsplasser i byggefasen for å sikre allmenhetens tilgang til friluftsliv i området.

Kommentar til høringsuttalelse fra Voengelh-Njaarke reinbeitedistrikt v/ Dalan advokatfirma

---

Vi takker reinbeitedistriktet for en omfattende høringsuttalelse.

Det er viktig å understreke at prosjektet ble vurdert med tanke på konsekvenser for reindriftsnæringen gjennom flere runder i konsesjonsbehandlingen. NVE tildelte prosjektet konsesjon i 01.07.2016 som reinbeitedistriktet påklaget til OED i klage datert 19.08.2016. I likhet med de foreliggende høringsuttalelsene var konsekvenser for beitebruk og flyttleier sentrale punkt i klagen. OED avviste klagen og opprettholdt NVEs konsesjon i vedtak datert 20.10.2017 (sak 16/3199).

I sin oppsummering skriver OED: «Det er lagt vekt på å begrense ulempene for reindrift og andre interesser. Etter departementets oppfatning vil en utbygging av Grønlielva kraftverk i tråd med NVEs vedtak, ha akseptable ulemper for reindrift, landskap, friluftsliv og andre interesser.»

NVE satt som vilkår i konsesjonen at «reinbeitedistriktet skal tas med på råd for å avklare tidspunkt for anleggsperiode». Vi har i løpet av 2022 forsøkt å etablere dialog med reinbeitedistriktet om prosjektet gjentatte ganger via epost og telefon uten å lykkes.

Reinbeitedistriktet har merknader om «bit for bit» nedbygging av beitearealer og fremholder at forholdene i området er vesentlig forverret de siste fem årene, sammenholdt med situasjonen som ble belyst på konsesjonstidspunktet. Denne påstanden underbygges av fire argument:

1. Utbygging av Hellifossen kraftverk

2. Endrede klimatiske forhold
3. Større aktivitet fra grunneiere
4. Omfattende økning av scooterløyper i området

Vedrørende punkt 1 – Utbygging av Hellifossen kraftverk:

Da konsesjonen for Grønlielva ble gitt var flere aktuelle kraftprosjekter omsøkt som samlet ville kunne gi stor belastning på fjellområdet. Det gjaldt vindkraftprosjektet ved Kalvvatnan (v/Fred Olsen Renewables), småkraftverk i Grytbogen og Grønlielva. En større utbygging av Terråkvassdraget var også konsesjonsgitt. Resultatet av disse prosessene ble at Grytbogen fikk avslag på konsesjonssøknad og konsesjonen som var gitt til vindkraftprosjektet ved Kalvvatnan ble avslått av OED. NTEs planlagte utbygging i Terråkfjella i tilknytning til Terråkvassdraget ble kraftig slanket i forhold til opprinnelig plan, og framstår i dag som Hellifossen kraftverk.

Under konsesjonssøknadsbehandling ble Grytbogen kraftverk og Grønlielva kraftverk vurdert samlet. Grytbogen kraftverk ble avslått primært av hensyn til reindrift. Følgende gjengis fra oppsummeringen i NVEs bakgrunn for vedtak, KSK-notat 61/2016:

«Sumvirkningsvurderinger for rein er gjennomført, og Grønlielva kraftverk er behandlet samtidig med Grytbogen kraftverk med tilhørende nettilknytning og øvrig infrastruktur. [...] Denne anbefaler at Grytbogen kraftverk avslås primært av hensyn til reindrift.»

Det at såpass mange prosjekter er avslått og tilpasset vitner om en betydelig tilpasning med hensyn til reindrift i området.

Vedrørende punkt 2 – Endrede klimatiske forhold

Reinbeitedistriktet argumenterer med at endrede klimatiske forhold fører til flommer i Åelva som begrenser naturlige ruter for reintrekk i området og har ført til at rein ved en anledning i 2022 har oppholdt seg i områder rundt Grønlielva. Denne merknaden er noe sparsommelig på informasjon, og det fremgår ikke om reinbeitedistriktet mener dette er en vesentlig forverring de siste fem årene.

Reinbeitedistriktet bemerker videre at det er gode grøntbeiter i området rundt Grønlielva. Det planlagte rørgateprosjektet vil ha et lite fotavtrykk i terrenget og vil i all hovedsak bli tilbakeført og revegetert etter endt byggeperiode. Beiteområder vil følgelig ikke bli varig forringet som en konsekvens av prosjektet.

Vedrørende punkt 3 – Større aktivitet fra grunneiere

Reinbeitedistriktet argumenterer med at det blitt større aktivitet fra grunneiere i området Grønlielv og mot Grytbogen som fører til økt utmarksbruk og turisme. Informasjonen som fremsettes i reinbeitedistriktets uttalelse fremstår noe upresis og vi bemerker følgende:

- Det trekkes frem at det er bygd en ny hytte ved Erikfjellvatnet. Det har stått ei privat hytte ved vannet siden ca. 1960, men vinteren for ca. 10 år siden ble denne hytta tatt av et sørpeskred. Etter forsikringsoppgjøret ble en ny hytte oppført på en nærliggende tomt. Hytta er i privat eie, ikke utleiehytte, og utgjør ingen økt belastning på fjellområdet.
- Den andre hytta er eid av Nærøysund kommune. Det er et gammelt skogshusvære oppført i grovt tømmer. Den brukes i hovedsak under elgjakta av jaktlag som leier jakt hos kommunen. Hytta ligger til utleie på iNatur og utleie ellers i året utenfor jakt sesong har lite omfang. Kommunen opplyser at hytta er utleid i cirka tre uker hver høst i forbindelse med elgjakt, utover dette har hytta vært utleid mindre enn ti døgn per år de siste tre årene.

- Det er altså bare to hytter ved Erikfjellvatnet, hvorav en er utleiehytte. Reinbeitedistriktets utsagn «så vidt distriktet er bekjent er flere av hyttene rundt Eriksfjellvatnet til utleie» er således upresist.
- Videre er hytta som nevnes sørvest på Heimsnesfjellet ikke nylig «bygget opp rett i/ ved flytteleien» som hevdet av reinbeitedistriktet. Den har stått der i 40 år.

Vedrørende punkt 4 – Omfattende økning av scooterløyper i området

Det henvises til aktivitet i Folla utmarkslag og vises til deres Facebook-side. Folla utmarkslag hører til i en annen del av Nærøysund kommune, cirka 3 mil vest for prosjektområdet. Teplingan og Grytbogen tilhører Foldereid utmarkslag. I dette området er det ingen scooterløyper, gapahuger eller organisert turisme. Grunneier for Grønlielva stiller seg uforstående til påstanden om at det er «større aktivitet fra grunneiere i området Grønlielv og mot særlig Grytbogen».

Oppsummering

Reinbeitedistriktet argumenterer med at det har skjedd en betydelig utvikling i området siden 2017 som har forverret situasjonen for distriktet, og at søknaden om utsatt byggefrist må avslås på dette grunnlaget. Som vist i gjennomgangen vår over så kan vi derimot ikke se at det kommer frem ny vesentlig informasjon eller momenter som tilsier at NVE skulle avslå søknaden om utsatt byggefrist.

Kommentar til høringsuttalelse fra Statsforvalteren i Trøndelag

---

Vi takker Statsforvalteren for høringsuttalelsen og merknadene til søknaden om utsatt byggefrist relatert til temaene:

1. Reindrift, og
2. Klima og miljø

Vedrørende punkt 1 – Reindrift

Statsforvalteren krever at det utarbeides en konsekvensutredning for reindrift på bakgrunn av endringer etter konsesjonen ble gitt og pågående planprosesser som representerer et betydelig arealpress på beiteområder og flytteleier i Nærøysund kommune.

Vi viser til at prosjektet ble vurdert med tanke på konsekvenser for reindriftnæringen, også sumvirkninger, gjennom flere runder i konsesjonsbehandlingen. Se vår kommentar til reinbeitedistriktet over. Vi ønsker videre å gjøre oppmerksom at prosjektplanene ble endret under konsesjonsprosessen; planen om permanent vei til inntaket ble forkastet for å tilpasse prosjektet til reindriften. Gjennom prosjektilpasninger og påkrevd dialog med reinbeitedistriktet er det ikke forventet at utbyggingen vil medføre hverken midlertidig eller permanent stenging av flyttelei.

Vedrørende punkt 2 – Klima og miljø

Statsforvalteren gir råd om at det ikke gis utsatt byggefrist på bakgrunn av at *utbyggingen gir bortfall av urørt natur*. Vi vil understreke at konsekvenser av inngrepet ble utredet og vurdert i konsesjonssøknadsbehandlingen. Det ble gjort tilpasninger for å minimere prosjektets fotavtrykk i landskapet etter merknader fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag; blant annet ved å planlegge et lavt inntak med risløsning og minimal oppdemming, og veiløst inntak med revegetering av inngrepsområdet etter endt bygging. Etter vår formening foreligger det ikke vesentlig ny informasjon som tilsier at det bør gjennomføres nye vurderinger rundt natur og biologisk mangfold.

Statsforvalteren gir også råd om å *ikke bygge ut anadrom strekning* i prosjektets nedre del slik som planlagt. Konsekvenser for anadrom fisk ble utredet og vurdert i konsesjonssøknadsbehandlingen. Det ble gjort tilpasning ved å flytte kraftstasjonen til kote 50, cirka 150 meter oppstrøms i den

anadrome strekningen. NVE konkluderte med at dette at inngrepet var akseptabelt gitt den planlagte minstevannføringen og et betydelig resttilsigg som sikrer vannføring i anadrom strekning og holder denne intakt. Etter vår formening foreligger det ikke vesentlig ny informasjon som tilsier at det bør gjennomføres nye vurderinger rundt anadrom fisk.

Med tanke på verdien av anadrom strekning er det også verdt å merke seg følgende informasjon meddelt fra grunneier:

«Etter at dammen i det tidligere kraftverket ved gården ble revet i en flom i 1986 har Teplingelva med sideelv Grønlielva opp til fossen oppstrøms planlagt kraftstasjon vært lakseførende. Vi tilførte gjennom årene etter 1986 til sammen 58 000 lakseyngel i samråd med Fiskeriforvalteren for å opparbeide en levedyktig laksestamme. Dette lyktes i mange år og laksen nådde en størrelse på cirka 3 kg. De siste 8-10 årene har derimot økningen av oter i tilknytning til sjøen og elva tatt knekken på prosjektet. Oteren er totalfredet og har forsynt seg av laksen i den grad at det pr. i dag ikke finnes rester av den kultiveringa som ble gjort.»

Oppsummering

Vi kan ikke se at det gjennom høringsuttalelsene er kommet inn ny og vesentlig informasjon som tilsier at NVE skal avslå søknaden om utsatt byggefrist. Vi oppfordrer NVE til å ikke gjenåpne tema som allerede er vurdert og avgjort i konsesjonssøknadsbehandlingen.

Grønlielva kraftverk er et småkraftprosjekt med et minimalt permanent fotavtrykk som planlegges med en skånsom og tilpasset utbygging. Vi oppfordrer spesielt reinbeitedistriktet til å engasjere seg i dialog med oss slik at vi kan planlegge og tilpasse gjennomføring for å unngå forstyrrelser for reindriften i anleggsperioden.

Med vennlig hilsen

Joakim Arntsen

Prosjektleder
NGK Utbygging AS
ja@ngku.no